

**Savon ammattiopiston ja Varkauden lukion
opiskelijoiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma**

1	Johdanto	3
2	Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen opiskelijavalinnoissa, opetuksen järjestämisessä ja arvioinnissa	4
2.1	Opiskelijavalinnat	4
2.2	Opetuksen järjestäminen ja arviointi	4
2.2.1	Savon ammattiopisto	5
2.2.2	Varkauden lukio	5
3	Arvio aikaisemmasta tasa-arvosuunnitelmasta	7
3.1	Aiemmat toimenpiteet	7
3.2	Toimenpiteiden tulokset	7
4	Selvitys oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta	8
4.1	THL kouluterveyskyselyn tulokset	8
4.2	Oppilaitoksen omiin kyselyihin perustuvat tulokset.....	11
5	Toimenpiteet tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi	11
5.1	Arjen toiminta	12
5.1.1	Erinomainen opetus ja ohjaus	12
5.1.2	Ryhmäyttäminen.....	12
5.1.3	Hyvinvointiryhmät	12
5.1.4	Opiskelijajaraadit ja –fooromit	12
5.1.5	Opiskelijakuntatoiminta	12
5.1.6	Opiskelijoiden turvallisuuden ja hyvinvoinnin sähköinen ilmoituskanava	13
5.2	Tasa-arvoisia ja yhdenvertaisia kohtaamismahdollisuuksia	13
5.2.1	Hyvinvointivirtaa.....	13
5.2.2	Taitajat.....	13
5.2.3	SAKUstars	14
5.2.4	Opiskelurauhan julistus	14
5.3	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyön kehittäminen.....	14
6	Toimintasuunnitelma vuosille 24-27	14

1 Johdanto

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat perusoikeuksia. Laki velvoittaa oppilaitoksia edistämään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä puuttumaan häirintään.

Toimiva tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on työkalu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi oppilaitoksessa.

Savon koulutuskuntayhtymän opiskelijoiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma koskee kaikkia Savon ammattiopiston ja Varkauden lukion (tästä eteenpäin Sakky) opiskelijoita.

Tämän suunnitelman avulla halutaan varmistaa Sakkyn opiskelijoiden tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtelu kaikissa opintojen vaiheissa.

Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ylläpitävä ja edistävä toiminta on lakisääteistä ja toteutuakseen se vaatii henkilöstön ja opiskelijoiden välistä jatkuvaa ja suunnitelmallista yhteistyötä. Suomen lainsäädännön lisäksi tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista Sakkysa varmistetaan omaa toimintaa ohjaavilla sisäisillä asiakirjoilla, mm. opiskeluhuoltosuunnitelmalla, erityisen tuen suunnitelmalla, ohjaussuunnitelmalla ja järjestyssäännöillä.

Savon ammattiopiston ja Varkauden lukion strategiassa 2027 yhtenä arvona on vastuullisuus. Sen avulla luvataan edistää yhdenvertaisuutta. Oppilaitoksen johto on sitoutunut vahvasti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön kehittämiseen. Reilu SAKKY -vastuullisuusohjelmassa 2024–2027 yhtenä päämääränä ovatkin merkitykselliset teot, jotka tarkoittavat hyvinvoinnin, yhdenvertaisuuden, osallisuuden, demokratian, tasa-arvon ja kulttuurisen moninaisuuden edistämistä oppilaitosarjessa.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen vaatii tekoja arjessa joka päivä. Opiskelijoilla pitää olla mahdollisuuksia saada onnistumisen ja osallisuuden kokemuksia yksilöinä ja erilaisissa ryhmissä. Ryhmässä toimimalla ennakkoluulot ja -asenteet voivat murentua. Erilaisuuden kohtaamista, sietämistä, ymmärtämistä ja hyväksymistä pitää harjoitella oppilaitoksessa ja työelämässä monenlaisissa tilanteissa. Oppilaitoksen henkilöstö auttaa asioiden ja ilmiöiden sanoittamisessa sekä puuttuu epäkohtiin.

Tässä suunnitelmassa kerrotaan millaisia tilanteita ja mahdollisuuksia sakkylaisten arjessa on tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen kohtaamisen harjoitteluun ja edistämiseksi. Suunnitelma sisältää pohdintatehtäviä, joiden avulla jokainen voi tulla tietoisemmaksi omasta toiminnastaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden ylläpitämisessä ja edistämisessä.

Opiskelijoiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetään kolmen vuoden välein ja suunnitelmasta vastaa oppimispalveluiden johtotiimi. Toiminnan jalkauttamisesta ja seurannasta vastaavat kampusten hyvinvointiryhmät.

Mitä tasa-arvo tarkoittaa? Se tarkoittaa **sukupuolten tasa-arvoa**. Eri sukupuolilla tulee olla yhtäläiset oikeudet ja mahdollisuudet oppilaitoksessa. Lainsäädännöllä on tarkoituksena estää sukupuoli-identiteettiin, sukupuoleen tai sukupuoleettomuuteen perustuva syrjintä.

Mitä yhdenvertaisuus on? Yhdenvertaisuus käsitteen toteutuessa **ihmisiä ei syrjitä**. Yhdenvertaisuuslailla turvataan ihmisten syrjimättömyyttä sukupuolen, etnisen taustan, kielen, kansalaisuuden, iän, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen, uskonnon, vakaumuksen tai muun henkilöön liittyvään syyn perusteella.

Pohdittavaksi ja keskusteltavaksi:

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141329>

Yhdenvertaisuuslaki:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141325>

1. Mitä **tasa-arvo** tarkoittaa?
2. Mitä **yhdenvertaisuus** tarkoittaa?
3. Mitä yhdenvertaisuuslaissa (3 luku, 8§) tarkoitetaan **syjinnällä**?
4. Mitä yhdenvertaisuuslaissa (3 luku, 14§) tarkoitetaan **häirinnällä**?
5. Mitä Sakkyn järjestyssäännöissä sanotaan yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta?
6. Oletko **kokenut** tai **havainnut syrjintää** tai **epätasa-arvoista kohtelua** oppilaitoksessa?

2 Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen opiskelijavalinnoissa, opetuksen järjestämisessä ja arvioinnissa

2.1 Opiskelijavalinnat

Ammatilliseen koulutukseen hakeudutaan vapaasti jatkuvan haun kautta koulutuksen järjestäjän päättäminä hakuaikoina ja -menettelytavoilla. Koulutuksen järjestäjä päättää myös opiskelijaksi ottamisen valintaperusteista sekä pääsy- ja soveltuvuuskokeista.

Yhteishaussa opiskelijavalinta noudattaa yhteishaun ammatillisen peruskoulutuksen valintaperusteita. Jos tutkinnossa on pääsy- ja/tai soveltuvuuskoe, hakijan täytyy osallistua kokeeseen. Jos hakija ei osallistu kokeeseen, ei hän voi tulla valituksi.

Opetushallitus määrittelee ammatilliset tutkinnot, joissa terveydentilaan, toimintakykyyn ja rikostaustaan liittyvät vaatimuksia (SORA-tutkintojen opiskelijavalinta).

Harkintaan perustuvassa valinnassa hakija voidaan hyväksyä opiskelijaksi valintapistemäärästä riippumatta. Syitä harkinnanvaraiseen päätökseen ovat muun muassa oppimisvaikeudet ja sosiaaliset syyt.

Ammattiopistossa opiskelu vaatii tutkintokielen tai järjestettävän koulutuksen kielen osaamista määritellysti. Suomenkielisissä tutkinnoissa vaadittu kielitaidon taso (eurooppalainen kielitaidon viitekehys, EVK) vaihtelee välillä A2-B2.

Opiskelijoilla on mahdollisuus hakea myös urheilijoiden ammatilliseen koulutukseen.

Lukio-opintoihin voi hakeutua, jos on suorittanut peruskoulun tai vastaavan koulun ulkomailla.

Valintavaiheessa valintakriteerinä on peruskoulun päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvo.

Lukiokoulutuksen ohjeellinen kielitaitovaatimus on B1.1. Lukioon haettaessa ei testata kielitaitoa, vaan kielitaitotasoa ja kielitaidon kehittymismahdollisuuksia arvioidaan osana jatko-opintoihin ohjaamista.

2.2 Opetuksen järjestäminen ja arviointi

2.2.1 Savon ammattiopisto

Jokaisen opiskelijan kanssa laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS). Tämän henkilökohtaistamisen avulla halutaan varmistaa osaamisperusteisuus, yksilöllisyys, asiakaslähtöisyys ja työelämälähtöisyys.

Opiskelijoiden yksilölliset suunnitelmat kirjataan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan (HOKS). HOKSiin kirjataan:

- opiskelijan tavoitteena oleva tutkinto tai tutkinnon osat
- tiedot opiskelijan aiemman osaamisen huomioon ottamisesta tutkinnon suorittamisessa
- opiskelijan tarvitseman uuden osaamisen hankkimisen tavat ja sisällöt
- opiskelijan osaamisen osoittaminen
- yksilölliset ohjaus- ja tukitoimet sekä mahdollinen erityisen tuen sisältö
- opiskelijalle laadittava urasuunnitelma.

Osaamisen arviointi on arviointia siitä, miten hyvin opiskelija on saavuttanut tutkinnon ammattitaitovaatimukset tai tavoitteet.

Ammatillisten tutkinnon osien ammattitaito arvioidaan näytöllä, joka sisältyy jokaiseen ammatilliseen tutkinnon osaan. Näytöt toteutetaan pääsääntöisesti työpaikoilla käytännön työtilanteissa. Näyttöä voidaan täydentää esim. suullisella haastattelulla tai kirjallisilla tehtävillä siten kuin tutkinnon perusteissa määrätään. Näyttöjen kesto vaihtelee tutkinnoittain. Osaamisen arvioivat kaksi arvioijaa, joista pääsääntöisesti toinen on opettaja ja toinen työelämän edustaja. Ennen osaamisen osoittamista näytössä opiskelijalle annetaan palautetta osaamisen hankkimisen edistymisestä.

Yhteisten tutkinnon osien arvosana annetaan niiden sisältämien osa-alueiden arvosanojen pohjalta. Yhteisten tutkinnon osien arvioinnin toteuttaa ja arvioinnista päättää pääsääntöisesti opettaja tai erityisestä syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja.

Jokaisen opiskelijan on mahdollista suorittaa Ammattiosaajan työkykypassi- opinnot osana ammatillisia- ja tuva-opintoja.

Tuva ja Telma koulutuksissa opiskelijan osaaminen arvioidaan osoitetun osaamisen perusteella suhteessa osaamiselle asetettuihin tavoitteisiin.

2.2.2 Varkauden lukio

Nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 150 opintopistettä. Lukio-opinnot muodostuvat lukiokoulutuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (810/2018) mukaisista pakollisista ja valtakunnallisista valinnaisista opinnoista, joita koulutuksen järjestäjän tulee tarjota opiskelijalle. Valtioneuvoston asetuksen mukaisia valtakunnallisia valinnaisia opintoja nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärään tulee sisältyä vähintään 20 opintopistettä. Koulutuksen järjestäjä päättää minkä laajuisina opintojaksoina opinnot tarjotaan opiskelijalle valtioneuvoston asetuksen liitteen mukaisella tavalla.

Henkilökohtainen opintosuunnitelma on keskeinen työväline lukio-ohjauksessa. Jokainen opiskelija tekee lukio-opintojen alussa henkilökohtaisen opintosuunnitelman. Tätä varten järjestetään henkilökohtaista ohjausaikaa lukion aloittaville opiskelijoille, jotta he saavat mahdollisuuden keskustella ohjaajan kanssa suunnitelman tekemiseen vaikuttavista tekijöistä. Henkilökohtaista opintosuunnitelmaa myös päivitetään yhdessä opiskelijan kanssa säännöllisesti. Tällöin pohditaan myös sitä, miten tehdyt valinnat ja opintojen sisällöt ovat yhteydessä opiskelijan jatko-opinto- ja

urasuunnitelmiin. Lukiossa sovitaan, kenellä on vastuu auttaa opiskelijoita opintosuunnitelman laatimisessa ja kuka seuraa opintojen etenemistä.

Henkilökohtaisen opintosuunnitelman laatimisen yhteydessä selvitetään ja tunnistetaan opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen. Tätä varten sovitaan yhdessä, millä tavalla muualla hankittu osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan. Näin varmistetaan, että kaikkia opiskelijoita kohdellaan yhdenvertaisesti.

Henkilökohtainen opintosuunnitelma sisältää

- opiskelusuunnitelman
- ylioppilastutkintosuunnitelman
- jatko-opinto- ja urasuunnitelman.

Opiskelusuunnitelma tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden rakentaa pitkäjänteisesti omia opintojaan sekä arvioida niissä etenemistä. Opiskelijoilla voi olla hyvin erilaiset valmiudet opintojensa suunnitteluun. Siksi esimerkiksi omien urasuunnittelutaitojen kehittäminen on otettava myös huomioon itsenäisenä oppimisen tavoitteena, joka helpottaa lukion laaja-alaisten tavoitteiden yhteensovittamista. *Ylioppilastutkintosuunnitelmaa* rakennetaan lukio-opintojen aikana, kun opiskelijan tavoitteet ja tulevaisuudensuunnitelmat muotoutuvat.

Opiskelijalle tarjotaan *jatko-opintosuunnitelman* kautta mahdollisuuksia tutustua jatko-opintotarjontaan ennakkoluulottomasti, ilman sukupuolittuneita tai muita ennakkoasenteita, omien kiinnostustensa ja suunnitelmien mukaisesti. Ohjauksessa varmistetaan, että opiskelijalla on tilaisuus valmistautua jatkuvaan oppimiseen sekä hankkia monipuolisia valmiuksia ja kehittää yleisiä työelämätaitoja, joita hän tulevaisuudessa tarvitsee. Urasuunnittelu- ja työllistymistaitojen kehittyminen edellyttää, että opiskelija lukio-opintojensa aikana harjoittelee itsearviointitaitojaan sekä oppii tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kehittymisen kohteitaan.

Lukiokoulutuksessa arvioinnilla on kaksi keskeistä tehtävää:

1. Oppimisen tukeminen ja ohjaaminen. Tätä tehtävää toteuttaa opintojakson aikana annettava palaute. Palautteella kuvataan opiskelijan edistymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Se on tärkeä osa opiskelijan ja opettajan välistä vuorovaikutusta. Opintojakson aikainen palaute sekä lukio-opintojen aikainen, opettajan tuella tehty itsearviointi ja vertaisarviointi auttavat opiskelijaa ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksiaan, korjaamaan virheitään ja kehittämään työskentelyään niin, että oppimiselle asetetut tavoitteet voivat toteutua.
2. Osaamiselle ja oppimiselle asetettujen tavoitteiden saavuttamisen näkyväksi tekeminen. Tätä tehtävää toteuttaa osaamisen ja opitun arviointi. Osaamisen arviointi perustuu todennettuun näyttöön siitä, kuinka hyvin ja missä määrin opiskelija on saavuttanut opintojaksolle asetetut tavoitteet. Opintojakson arvosana määräytyy oppiaineen tavoitteiden, keskeisten sisältöjen, oppiaineissa määriteltyjen laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden sekä arviointiperusteiden mukaan.

Pohdittavaksi ja keskusteltavaksi:

1. Millaista tukea sinä tarvitset menestyäksesi opinnoissasi? Kirjoittakaa ajatukset ja tarpeet esim. post-it lapuille ja käykää ne (tutor)opettajan/ohjaajan kanssa keskustellen läpi. Miettikää, mistä tuki oppilaitoksesta löytyy, eli esim. tarvitaanko tukea opetus- ja/vai opiskeluhuoltohenkilöstöltä. Mistä tukea saa oppilaitoksen ulkopuolelta?

2. Mitkä ovat yhdenvertaisen arvioinnin tunnusmerkkejä?
3. Ovatko oppimateriaalit kaikille saavutettavia?
4. Mitä ovat SORA-säädökset?

3 Arvio aikaisemmasta tasa-arvosuunnitelmasta

3.1 Aiemmat toimenpiteet

Edellisessä Sakkyn opiskelijoiden tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa päätelmät opiskelijoiden tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen kohtelun toteutumisesta perustuivat erilaisten opiskelijakyselyiden tuloksiin. Tulkinta tilanteesta perustui tulo-, olo- ja päättökyselyiden sekä Varkauden lukion osalta abikyselyn vastauksiin tasa-arvoisesta kohtelusta ja opintojen arvioinnin oikeudenmukaisuudesta. Vastaajat olivat joko miehiä tai naisia, muita vaihtoehtoja ei ollut mahdollista valita. Tuloksista todettiin, että miehet olivat hiukan tyytyväisempiä kuin naiset opiskelijoiden tasa-arvoiseen kohteluun ja opintojen arvioinnin oikeudenmukaisuuteen.

Edellisessä Sakkyn tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa oli esitetty toimenpiteitä, joilla tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta haluttiin lisätä opiskeluihin hakuvaiheessa ja opiskelijavalinnassa, opintosuoritusten arvioinnissa sekä häirinnän ehkäisemisessä ja poistamisessa. Toimenpiteinä olivat esim. oppilaitoksen nettisivujen ja markkinointimateriaalin sukupuolineutraalisuuden varmistaminen, opetustilanteiden tasapuolisuus sekä monipuoliset opintosuoritusten arviointimenetelmät.

3.2 Toimenpiteiden tulokset

Voidaan todeta, että toimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Koulutukseen hakeutuminen ei ole vahvasti sukupuolittunutta, vaan esim. alat kuten pintakäsittely- ja autoala, ovat vetovoimaisia myös naisoletettujen kesken. Ammattiopiston HOKS-prosessia on kehitetty ja työntekijöitä on koulutettu henkilökohtaistamiseen. Kansallisten mittareiden, kuten THL-kouluterveyskyselyn ja TEA-viisarin rinnalle on otettu myös toiminnan sisäisiä mm. hyvinvointia ja opetuksen tasapuolisuutta mittaavia mittareita.

Opiskelijakunta Salkun hallituksen opiskelijat halusivat vahvistaa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta esimerkiksi osallistumalla tiiviimmin kv-toiminnan suunnittelu- ja kehittämistyöhön. He toivoivat myös mukaanpääsyä erilaisiin kuntayhtymätason toimintoihin. Teemapäivien ja tapahtumien lisäämistä toivottiin myös. Ulkopuolisten yhteistyökumppaneiden (esim. Ev.lut.seurakunta) kanssa järjestetty toiminta oli koettu tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta vahvistavaksi.

Kv-toiminnasta voidaan todeta, että opiskelijoilla on erilaisia mahdollisuuksia lähteä kv-jaksoille. Tutkinto-opiskelijat voivat suorittaa osan opinnoistaan työelämä- tai opiskelujaksolla ulkomailla. Tuva ja Telma koulutusten kautta voi päästä myös ulkomaanjaksolle ryhmämuotoisena toimintana opettajien ja ohjaajien ollessa mukana.

Opiskelijat ovat tervetulleita kampuskohtaisiin hyvinvointiryhmiin, joissa he pääsevät vaikuttamaan oppilaitosarkeen. Opiskelijajäsenet ovat mukana myös opiskeluhuollon ohjausryhmässä. Opiskelijakunta on ollut mukana laatimassa vastuullisuusvuosikelloa. Tapaamisia oppilaitosjohdon kanssa on myös järjestetty.

Sakkyn nettisivujen opiskelijasivuja on kehitetty opiskelijälähtöisemmiksi ja sosiaalisessa mediassa on oltu mukana monipuolisesti. Sosiaalisen median kampanjat voivat olla merkittävässä roolissa tasa-arvon

ja yhdenvertaisuuden edistämisessä ja siksi somejulkaisuissa ei suosita yksittäisiä ihmisryhmiä tai aiheita.

Aiemmassa suunnitelmassa tuli esille, että oppilaitoksessa halutaan toimia tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslakien mukaisesti, vaikka arjessa toteutettavia konkreettisia tekoja varmasti tarvitaan lisää.

Pohdittavaksi ja keskusteltavaksi:

1. Tuntuuko sinusta, että sinulla on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua ja menestyä oppilaitoksesamme?
2. Miten oppilaitoksemme tukee erilaisista taustoista tulevia opiskelijoita? Millaisia esimerkkejä voitte nostaa omista kokemuksistanne keskusteluun?

4 Selvitys oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustilanteesta

Oppilaitoksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuustilanteesta saadaan tietoa erilaisten kyselyjen kautta. On tärkeä toimia niin, että kaikki opiskelijat pääsevät vastaamaan ja kaikki uskaltavat vastata kyselyihin totuudenmukaisesti.

Toiminnan kehittämiseksi toteutetaan oppilaitoksen sisäisiä kyselyitä sekä vastataan laajempiin kansallisiin kyselyihin. Jos kyselyiden tulokset ovat keskenään linjassa, voidaan todeta, että kyselyjen vastukset tuottavat dataa oppilaitoksen toiminnasta. Kyselyistä nostetaan vuosiseurannassa tietyt indikaattorit, joiden avulla tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista tarkastellaan.

Sisäiset kyselyt ovat tärkeitä tasa-arvo ja yhdenvertaisuus työn edistämiseksi, koska niiden avulla saadaan dataa nopeammin kuin valtakunnallisista kyselyistä.

Tässä asiakirjassa selvityksenä tasa-arvo ja yhdenvertaisuustilanteesta on käytetty joka toinen vuosi toteutettavasta **THL:n kouluterveyskyselystä** kysymyksiä:

TAULUKKO 1. ”kokenut seksuaalista häirintää koulussa vuoden aikana”

TAULUKKO 2. ”koulukiusattuna vähintään kerran viikossa”

TAULUKKO 3. ”ei ole kiusattu lainkaan koulussa lukukauden aikana”

THL:n kouluterveyskyselyssä ei kysytä aina samoja kysymyksiä. Jos kysymystä ei ole ollut kyselyssä jonakin vuonna, vastauksen kohdalla on viiva (-). Jos vastaajia ei ole ollut tarpeeksi, tuloksia ei myöskään silloin näytetä.

Koulutuksen järjestäjän omista kyselyistä on hyödynnetty seuraavia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisen mittareita:

TAULUKKO 4. Hyvinvointi- ja turvallisuuskysely 2023

TAULUKKO 5. Erinomainen opetus ja ohjaus

4.1 THL kouluterveyskyselyn tulokset

Seksuaalisen häirinnän kokemus voi olla traumatisoivaa. Seksuaalinen häirintä on halventavaa, nöyryyttävää tai ahdistavan ilmapiirin luomista. Se voi olla suoraa tai tapahtua esimerkiksi vitsin varjolla, ”läpällä”. Häirinnän kohteeksi joutunut tuntee usein häpeää ja syyllisyyttä. Häirinnän kohteeksi joutunut ei ole koskaan syyllinen häirintään.

Seksuaalinen huomio muuttuu häirinnäksi silloin, kun huomion kohde ei pidä siitä tai sitä jatketaan, vaikka hän ilmaisisi sen olevan epämiellyttävää. Lain mukaan seksuaalinen häirintä on rikos. Jokaisella on oikeus ruumiilliseen ja seksuaaliseen koskemattomuuteen sekä itsemääräämisoikeuteen.

Seksuaalisesta häirinnästä on aina ilmoitettava eteenpäin, esim. omalle tutoropettajalle/ryhmänohjaajalle. Oppilaitoksessa otetaan käyttöön loppuvuoden 2024 aikana häirintä- ja kiusaamistilanteiden sähköinen ilmoituskanava.

Opiskelija voi käyttää esim. oppilaitoksen ilmoituskanavaa tai vakavassa tilanteessa tehdä ilmoituksen suoraan poliisille. Häirinnän voi ottaa esille opiskeluhuollossa terveydenhoitajan, kuraattorin tai psykologin ajalla. Oppilaitosnuorisotyöntekijöiltä voi pyytää myös apua. Tärkeintä on, että opiskelija ei jää asian kanssa yksin. Oppilaitoksen henkilökunnalla on aina velvollisuus puuttua kaikenlaiseen häirintään.

Taulukossa on merkitty punaisella yli viiden prosentin tulokset. Varkauden lukiossa tulosten perusteella mennään hyvään suuntaan, mutta koulutusaloilla tilanne ei ole yhtä hyvä. Voidaan todeta, että oppilaitostasolla on löydettävä lisää keinoja seksuaalisen häirinnän poistamiseen.

TAULUKKO 1. kokenut seksuaalista häirintää koulussa vuoden aikana			
	2019	2021	2023
Auto ja logistiikka, Kuopio		2,41 %	1,25 %
Hyvinvointi, Kuopio	3,55 %	6,90 %	1,92 %
Liiketalous, Kuopio	1,19 %	3,62 %	3,64 %
MaRaTa sekä elintarvikeala	-	-	6,78 %
Sähkö ja tietotekniikka, Kuopio	-	-	4,11 %
Tekniikka ja liikenne, Toivala	-	-	3,73 %
Tekniikka ja liikenne, Varkaus	3,70 %	3,79 %	1,45 %
Varkauden lukio	1,42 %	0,83 %	0,77 %

Koulukiusaamista tai -väkivaltaa voi olla mm. toisen haukkuminen, nimittely, uhkaaminen, mitätöiminen, eristäminen, uhkailu, töniminen, lyöminen tai omaisuuden tuhoaminen. Väkivallan käyttäminen, uhkaaminen toisen kunnian loukkaaminen tai omaisuuden tuhoaminen eri muodoissaan on lailla kiellettyä ja se voi täyttää myös rikoksen tunnusmerkit. Rikoksen tekijä voi joutua siten rikos- ja vahingonkorvausvastuuseen teostaan. Sakkylä kiusaamiseen puututaan ja tarvittaessa mukaan selvittelyyn pyydetään poliisi.

Koulukiusatut nuoret joutuvat sietämään jännitystä, pelkoa ja ahdistusta päivittäin. Tiedetään, että kiusaaminen voi aiheuttaa paljon poissaoloja, jolloin nuoren elämä hankaloituu monella osa-alueella. Jatkuva kiusaaminen voi aiheuttaa mielenterveysongelmia, sekä kiusatulle että kiusaajalle.

Kiusaamisen ja väkivallan aiheuttamat negatiiviset tunteet vahingoittavat ihmisen itsetuntoa ja mieltä. Pahimmillaan kiusaamiskokemus vaikeuttaa elämää vielä aikuisenakin. Toistuva kiusaaminen on väkivaltaa – ja väkivalta jättää aina jäljen. Väkivalta vaikuttaa jollain tavoin kaikkien mukanaolevien osapuolten elämään.

Taulukossa yli viiden prosentin tulokset ovat merkitty punaisella, koska niitä voidaan pitää vakavina. Vähintään kerran viikossa kiusatuksi tulleiden opiskelijoiden määrä vaihtelee kovasti koulutusaloittain.

Oppilaitoksen hyvinvointiryhmät ovat merkittävässä asemassa, kun etsitään ratkaisuja kiusaamisen ja väkivallan lopettamiseen. Hyvinvointiryhmien säännöllinen kokoontuminen, vaikeisiin asioihin tarttuminen ja opiskelijoiden avoin kuuntelu ovat ydintoimintaa kiusaamisen ja väkivallan lopettamiseksi.

Kiusaamisesta ja/tai väkivallasta on aina ilmoitettava eteenpäin, esim. omalle tutoropettajalle/ryhmänohjaajalle. Opiskelija voi käyttää esim. oppilaitoksen ilmoituskanavaa tai vakavassa tilanteessa tehdä ilmoituksen suoraan poliisille. Asian voi ottaa esille opiskeluhuollossa terveydenhoitajan, kuraattorin tai psykologin ajalla. Myös oppilaitosnuorisotyöntekijöiltä voi pyytää apua. Tärkeintä on, että opiskelija ei jää asian kanssa yksin. Oppilaitoksen henkilökunnalla on aina velvollisuus puuttua kaikenlaiseen kiusaamiseen.

TAULUKKO 2. koulukiusattuna vähintään kerran viikossa			
	2019	2021	2023
Hyvinvointi, Kuopio	7,80 %	2,63 %	-
Liiketalous, Kuopio	1,15 %	6,38 %	1,79 %
Tekniikka ja liikenne, Varkaus	3,66 %	1,53 %	2,84 %
Auto ja logistiikka, Kuopio	-	2,35 %	1,23 %
Hyvinvointi ja liiketalous, Varkaus	-	3,08 %	-
Varkauden lukio	-	0,83 %	1,50 %
MaRaTa sekä elintarvikeala	-		3,23 %
Sähkö ja tietotekniikka, Kuopio	-		5,49 %
Tekniikka ja liikenne, Toivala	-		2,22 %

Opiskelijat, joita ei ole kiusattu lainkaan koulussa, ovat erittäin pieni vähemmistö. Yleistäen voidaan todeta, että viimeisten toimintavuosien aikana, noin joka kymmenes opiskelija on joutunut lukukauden aikana kiusatuksi ainakin kerran. Vain lisälmen kampuksella kiusaamista ei ole raportoitu.

On löydettävä uusia keinoja kiusaamisen lopettamiseksi. Tarvitaan tiiviimpää yhteistyötä hyvinvointialueen ja oppilaitosten välille, koska yksittäiset organisaatiot ovat heikoilla kiusaamisen vastaisessa työssä. Sakky on mukana verkostotyössä. Oppilaitoksesta on edustus Pohjois-Savon kiusaamisen ja väkivallan ehkäisyn työryhmässä. Tavoitteena on rakentaa alueellinen jatkumo kiusaamisen vastaiseen työhön varhaiskasvatuksesta toiselle aseteelle.

TAULUKKO 3. ei ole kiusattu koulussa lainkaan lukukauden aikana			
	2019	2021	2023
Hyvinvointi ja liiketalous, Varkaus	84,44 %	87,69 %	85,29 %
Hyvinvointi, Kuopio	82,98 %	83,55 %	89,52 %
Iisalmi	91,11 %	81,40 %	100 %
Liiketalous, Kuopio	91,95 %	83,69 %	87,50 %
MaRaTa sekä elintarvikeala	89,74 %	94,44 %	82,26 %
Tekniikka ja liikenne, Varkaus	86,59 %	91,60 %	90,78 %
Varkauden lukio	95,10 %	97,50 %	95,49 %
Auto ja logistiikka, Kuopio	-	88,24 %	92,59 %
Kone ja tuotantotek, prosessi, labra, Kuopio	-	77,78 %	88,37 %
Lentokone, Rissala	-	75,76 %	96,15 %
Tekniikka ja liikenne, Toivala	-	92,50 %	89,63 %
Sähkö ja tietotekniikka, Kuopio	-	-	91,21 %
Turvallisuus, Kuopio	-	-	96,67 %

4.2 Oppilaitoksen omiin kyselyihin perustuvat tulokset

Oppilaitoksen omalla hyvinvointi- ja turvallisuuskyselyllä saadaan koulutusalaakohtaista tietoa eri kampuksilta sekä käsitys kampusten kokonaishyvinvoinnista. Kokonaisuutena tilanne ei ole heikko, vaikkakin tavoiteltava

tulos kiusaamisessa ja seksuaalisessa häirinnässä on aina nolla prosenttia. Kiusaaminen, häirintä tai eriarvoistaminen eivät ole koskaan sallittua, eikä niitä oppilaitoksessa hyväksytä.

TAULUKKO 4. Savon ammattiopisto/ Hyvinvointi- ja turvallisuuskysely 2023 väittämät:				
kampukset:	Iisalmi	Kuopio	Siilinjärvi	Varkaus
vastaajat x/1113 :	60	725	96	229
"KYLLÄ"- vastausprosentit:				
Minua kiusataan nykyisissä opinnoissa koulupäivän aikana.	0 %	2 %	2 %	3 %
Olen kokenut nykyisissä opinnoissani seksuaalista häirintää.	2 %	3 %	1 %	2 %
Mielestäni oppilaitoksessa on hyvä olla.	92 %	96 %	98 %	96 %

Oppilaitoksen toiminta keskittyy opetukseen. Siksi tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista on mitattava myös opetuksen tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta arvioitaessa. Näillä mittareilla mitattuina ollaan kaiken kaikkiaan hyvällä tasolla.

Tulosten mukaan parannettavaa on varsinkin yksilö- ja tarvelähtöisessä opetuksessa ja ohjauksessa, mutta toisaalta yhteiskunnan talouspoliittinen tilanne asettaa toiminnan reunaehdot. Alueellisesti ammatillisen erityisopetuksen tarjonta on erittäin vähäistä suhteessa hakijamääriin. Ammatillisen erityisopetuksen puute voi näkyä Sakkyn opetuksen ja ohjauksen onnistumista arvioivissa mittareissa.

TAULUKKO 5. Savon ammattiopisto/ Erinomainen opetus ja ohjaus	
Opetus ja ohjaus on lisännyt osaamistani ja vahvistanut ammatillisuuttani.	4,25/5
Saamani opetus ja ohjaus on ollut selkeää, ymmärrettävää ja asiallista.	4,05/5
Olen saanut opetusta ja ohjausta, silloin kun olen sitä tarvinnut.	3,92/5
Saamani opetus ja ohjaus on ollut kannustavaa ja se on tukenut tavoitteita.	3,85/5

5 Toimenpiteet tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi

Yhteisöllisen, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta toteuttavan toiminnan ylläpitäminen on lakisääteistä ja yhteisöllisesti toimiva oppilaitos hyväksyy kaikki jäsenensä mukaan toimintaan. Tavoite on, että opiskelijat tietävät mitä oppilaitoksessa tapahtuu ja he voivat olla aidosti mukana kehitystyössä. Savon ammattiopiston ja Varkauden lukion vastuullisuusvuosikellosta on nähtävissä erilaisten yhteisöllisten tapahtumien ja toimintojen järjestämisajankohdat.

Opiskeluhuollon työryhmä vastaa koulutuksen järjestäjän tasolla vuosikellon päivittämisestä. Jokainen hyvinvointiryhmä voi järjestää kampuskohtaisesti muitakin tapahtumia ja muuta toimintaa yhteistyössä opiskelijakunnan ja yhteistyöverkostojen kanssa.

Sakkyssa on tunnistettu tarve edistää laajasti kaikkien opiskelijoiden osallistumista ja vaikutusmahdollisuuksia mm. vuosina 2021-2022 toteutetuissa kestävästä kehityksen itsearvioinneissa. Sakkylla kehitetään mm. ryhmäedustaja-, tutoropiskelija-, opiskelijakunta- ja hyvinvointiryhmien toimintaa niin, että yhä useamman opiskelijan olisi luontevaa tulla mukaan yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa vahvistamaan omalla toiminnallaan. Opiskelijoiden osallisuus ja oman opiskeluympäristönsä viihtyvyyteen ja turvallisuuteen vaikuttaminen luovat pohjan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyölle.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyön merkitys laajemmassa kontekstissa ymmärretään myös. Opiskelijoiden osallistumista kansallisiin ja kansainvälisiin tapahtumiin oman ammatti-identiteetin vahvistumiseksi tuetaan, koska terve ammattitylpeys ja yhteisöihin kiinnittyminen toisten ihmisten erilaisuutta arvostaen kehittää monipuolisen toiminnan ja harjoittelun kautta.

Seuraavaksi on esitetty tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen kannalta merkittäviä opiskelijoita osallistavia toimintoja:

5.1 Arjen toiminta

5.1.1 Erinomainen opetus ja ohjaus

Oppilaitoksessa on otettu käyttöön vuonna 2024 toimintatapana Erinomainen opetus ja ohjaus, jonka avulla henkilöstön osaamista on vahvistettu ja vahvistetaan toimimaan mm. pedagogisesti tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti sekä opetuksessa että opiskelijan työelämässä oppimisen jaksoilla. Opetuksen ja ohjauksen asiakaskokemusta mitataan kyselyllä noin puolivuositain. Opiskelija saa vastauslinkin, josta hän pääsee vastaamaan kyselyyn Wilman kautta.

5.1.2 Ryhmäyttäminen

Ryhmäyttämiseen panostetaan yhä enemmän ja on selvää, että ryhmäyttäminen ei ole kertaluontoinen tapahtuma, koska jatkuvan haun kautta uusia opiskelijoilta aloittaa ympäri vuoden. Ryhmäyttämistä toteutetaan yhdessä verkoston kanssa ja kampuksilla mukana voivat olla mm. Ohjaamo, seurakunnat, nuorisotyö, kaupunkien liikuntapalvelut ja opiskeluhuollon kampuskohtaiset työntekijät yhdessä tutoropettajien ja opojen kanssa.

5.1.3 Hyvinvointiryhmät

Yhteisöllistä opiskeluhuoltotyötä koordinoi opiskeluhuollon työryhmä ja sen toteuttamisesta vastaavat kampusten hyvinvointiryhmät eli HYRY-ryhmät. Tärkeää on, että ryhmässä on mukana opiskelijoiden edustajia. HYRY-ryhmät kokoontuvat säännöllisesti. Kampusten hyvinvointiryhmä koordinoivat ja ylläpitävät vuosikellon mukaista toimintaa. Hyvinvointiryhmien opiskelijajäsenet osallistuvat erilaisten tiedonkeruiden toteuttamisen valmisteluun ja tulosten käsittelyyn.

5.1.4 Opiskelijaraadit ja –foorumit

Opiskelijaraadit ja -foorumit aloitetaan vuosien 24–25 aikana. Ne ovat matalan kynnyksen osallistumisen ja vaikuttamisen kanavat. Hyvinvointiryhmien opiskelijajäsenet muodostavat opiskelijaraadit. Opiskelijaraadien tehtävänä on mm. edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta opiskelijoiden arjessa. Opiskelijaraadien avulla opiskelijoiden ääni tulee vahvemmin esille toiminnan kehittämisessä. Opiskelijafoorumit on tarkoitettu opiskeluyksikön asioiden käsittelyyn ja opiskelijafoorumit tarjoavat matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksia oppilaitoksessa.

5.1.5 Opiskelijakuntatoiminta

Savon ammattiopistossa ja Varkauden lukiossa on molemmissa opiskelijakuntatoimintaa.

Savon ammattiopiston opiskelijat muodostavat yhdessä opiskelijakunnan, joka on nimetty Salkuksi. Salkulla on oma hallitus, jossa vaikuttaa aktiivisesti opiskelijoita Savon ammattiopiston eri yksiköistä ja aloilta. Hallituksen lisäksi Salkku koostuu Savon ammattiopiston eri yksiköissä toimivista alajaostoista, joita nimitetään kampustiimeiksi. Kampustiimeissä opiskelijat voivat edistää oman yksikkönsä opiskelijoiden yhteistoimintaa ja osallisuutta. Eri kampustiimeistä on

myös edustajia Salkun hallituksessa. On toivottavaa, että lukion opiskelijakunnalla on edustus Salkussa.

Opiskelijakunta Salkun tehtävät ovat moninaisia ja niiden kautta opiskelijat pääsevät vaikuttamaan koulun arkeen. Tehtävänä on muun muassa olla opiskelijoiden edunvalvoja ja viestiä opiskelijoiden näkökulmia kuntayhtymän johdolle, ottaa kantaa erilaisiin asioihin ja suunnitella tapahtumia, edistää ja tukea opiskelijoiden hyvinvointia, yhteistyötä ja opiskeluedellytyksiä.

Kaikki Varkauden lukion opiskelijat kuuluvat lukion opiskelijakuntaan.

Ylintä päätösvaltaa opiskelijakunnassa käyttää yleiskokous, jossa päätösvalta on kaikilla opiskelijoilla. Yleiskokous on pidettävä helmikuun loppuun mennessä. Kokouksen tehtävä on valita opiskelijakunnalle uusi hallitus, joka on opiskelijakunnan päättävä ja toimeenpaneva elin.

Opiskelijakunnan hallitukseen kuuluu 14 opiskelijaa, joista kaksi on varajäseniä. He valitsevat keskuudestaan toimihenkilöt eli puheenjohtajan, sihteerin, rahastonhoitajat ja tarvittaessa muita vastuuhenkilöitä.

5.1.6 Opiskelijoiden turvallisuuden ja hyvinvoinnin sähköinen ilmoituskanava

Sakkyssa otetaan käyttöön syksyllä 2024 opiskelijoiden turvallisuuden ja hyvinvoinnin sähköinen ilmoituskanava. Sitä kautta opiskelija voi tehdä ilmoituksen, jos hän huomaa kiusaamista, häirintää tai muita turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyviä asioita.

5.2 Tasa-arvoisia ja yhdenvertaisia kohtaamismahdollisuuksia

Sakky kampuksilla järjestetään opetuksen lisäksi omia tapahtumia ja osallistutaan yhteistyökumppaneiden järjestämiin tapahtumiin, jotka voivat edistää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä ja joissa harjoitellaan toimimaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteiden mukaan. Sakky -tasoisten tapahtumien lisäksi on kampuskohtaisia tapahtumia. Tapahtumiin osallistumisen kautta mahdollistetaan opetussuunnitelmien ammatillisten ja yhteisten opintojen, laaja-alaisen tavoitteiden sekä yhteisöllisen työn toteutumista. Seuraavissa kappaleissa esitellään tärkeimpiä kohtaamismahdollisuuksia.

5.2.1 Hyvinvointivirtaa

Hyvinvointivirtaa -teemaviikon aikana opiskelijoille nostetaan terveyteen, turvallisuuteen ja viihtyvyyteen liittyviä teemoja toiminnallisella tavalla. Teemoissa on tuttuja aiheita, mutta toiminnan kautta pyritään saamaan opiskelijoita katsomaan asioita eri näkökulmasta ja myös arvioimaan omia valintojaan.

5.2.2 Taitajat

Taitaja on vuosittain järjestettävä ammattitaidon Suomen mestaruuskilpailu, joka toimii ammatillisen koulutuksen näyteikkunana. Taitaja-kilpailussa ammattiin opiskelevat nuoret kilpailevat SM-mitaleista ammatillisiin perustutkintoihin perustuvissa lajeissa.

Taitajaan voivat osallistua kilpailuvuonna 22 vuotta täyttävät tai sitä nuoremmat ammattiin opiskelevat nuoret. Osa lajeista on ikärajattomia.

Kilpailussa osa lajeista on erityistä tukea tarvitseville osaajille tarkoitettuja TaitajaPLUS-lajeja ja joissain lajeissa myös kansainväliset kilpailijat pääsevät näyttämään osaamistaan.

Taitaja-tapahtuma on suurtapahtuma. Se tarjoaa myös ei-kilpaileville opiskelijoille osallistumisen ja vuorovaikutuksen mahdollisuuksia sekä työssäoppimisen paikkoja.

SAKUstars-tapahtuma on valtakunnallinen kulttuurikilpailu kaikille ammattiin opiskeleville. Kilpailuissa on sarjoja sekä ennakoon lähetettävälle tölle että paikan päällä tehtäville suorituksille. Mukana on kaikki, mitä kulttuuriin kuuluu. Jokaisella on mahdollisuus osallistua omana itsenään. Kuljetukset, majoitus ja ruokailut järjestetään opiskelijoille ja Sakkylla on aina mukana henkilökuntaa tukemassa ja kannustamassa. Sakkylla onnistumiset eivät tarkoita pelkästään ammattiopinnoissa onnistumisia, myös muu osallistuminen ja onnistuminen on arvostettavaa.

5.2.4 Opiskelurauhan julistus

Oppilaitoksen rehtori, opiskeluhuollon koordinaattori ja opiskelijat järjestävät joka vuosi yhteistyössä yhdeltä kampukselta muille kampuksille striimattavan opiskelurauhan julistuksen.

5.3 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyön kehittäminen

Oppilaitoksissa on käynnissä useita yhteisöllisyyttä tukevia hankkeita, joiden avulla tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyöhön voidaan saada uusia näkökulmia ja oivalluksia. Hanketyötä toteutetaan niin, että uudet toimintamallit suunnitellaan ja juurrutetaan osaksi olemassa olevia rakenteita. Myös oppilaitoksen asuntolassa asuvien opiskelijoiden tasa-arvoista ja yhdenvertaista opintoihin kiinnittymistä kehitetään hanketyön avulla.

Yhteistyössä nuorisopalvelujen kanssa kehitetään jalkautuvan nuorisotyön malleja ja Pysäkki-toimintaa, joita suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden kanssa. Opiskelijat ovat asiantuntijaroolissa, kun heidän tasa-arvoisia ja yhdenvertaisia osallistumisen mahdollisuuksia lisätään oppilaitoksen arkeen.

Jalkautuva nuorisotyö oppilaitoksessa on oikea-aikaista, kohtaavaa työtä opiskelijoiden kanssa. Nuorisotyön toiminta ja näkyvyys oppilaitoksessa madaltaa opiskelijan kynnystä hakeutua palveluiden piiriin ja vahvistaa opiskelijoiden oikeutta yhdenvertaiseen osallisuuteen. Jalkautuva nuorisotyö on esimerkiksi Pysäkki-toimintaa, jota toteutetaan yhteistyössä kunnallisen nuorisotyön ja muiden verkoston toimijoiden kanssa. Pysäkki-toiminta tapahtuu oppilaitoksen yleisissä tiloissa ja se on avointa toimintaa opiskelijoille.

6 Toimintasuunnitelma vuosille 24–27

Tulosten valossa voidaan todeta, että Sakky -tasoisesti on onnistuttu lisäämään opiskelijoiden vaikuttamis- ja osallistumiskanavia toiminnan, opetuksen ja oppimisympäristöjen muokkaamisessa tasa-arvoisemmaksi ja yhdenvertaisemmaksi.

Opiskelijoiden kohtaaminen on keskiössä toimintakaudella 24–27. Tasa-arvoisempi ja yhdenvertaisempi oppilaitosarkea toteutuu opiskelijoiden osallistumisen kautta, joten opiskelijoiden osallistumisen mahdollisuuksia on vahvistettava edelleen.

Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisen arviointia tulee kehittää. Ollaanko toiminnassa jo riittävän pitkällä, että syrjintää, rasismia tai toiminnan kehittämistarpeita tunnistetaan? On etsittävä aktiivisesti keinoja, joilla toiminnan tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta kehitetään. Tarvitaan lisää välineitä tunnistamaan toiminnan vaikutuksia eri väestöryhmiin. Intersektionaalinen toiminnan tarkastelu ja moniperusteisen syrjinnän torjuminen vaatii oppilaitoksessa vielä lisää työtä ja toimenpiteitä.

Tarvitsemme lisää opiskelijoita mukaan toimintaan, muuten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen ei toteudu. Oppilaitoksen oman tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn kautta opiskelijan on mahdollista jättää yhteystietonsa, jos hän on kiinnostunut vaikuttamaan oppilaitoksen toimintaan esim. opiskelijakunnan, tutortoiminnan tai hyvinvointiryhmien jäsenenä.

Arvoisa opiskelija, oppilaitoksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuustyö ei etene ilman sinua. Sinä olet oppilaitosarkesi asiantuntija. Tule mukaan vaikuttamaan, kehittämään ja parantamaan yhteistä Sakkyä!

Pohdittavaksi ja keskusteltavaksi:

1. Miksi on tärkeää, että opiskelijat vastaavat tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyviin kyselyihin?
2. Miten oppilaitoksesta poistetaan ongelmat, jotka tulevat kyselyjen kautta tietoon? Ketkä ongelmat poistavat?
3. Mitä parannuksia tai muutoksia ehdottaisit opiskelijoiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan?
4. Miten koet, että oppilaitos edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta?
5. Millä tavalla olet tutustunut oppilaitoksesi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan?
6. Mitä voit tehdä, jos kohtaat syrjintää oppilaitoksessa?
7. Oletko saanut mahdollisuuden osallistua tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatimiseen?
8. Miten voisit mielestäsi osallistua parhaiten oppilaitoksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöhön?
9. Onko oppilaitoksella esteettömiä tiloja?
10. Kun loukkaat toista ihmistä, miten voit pyytää häneltä anteeksi?
11. Mitä intersektionaalisuus tarkoittaa?